

Handläggare
Christine Ahlbeck Glader
Telefon: 08-50832724**Till**
Utbildningsnämnden
2025-09-25

Motion om att införa screening för psykisk hälsa i grundskolan

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/693

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Claes Nyberg (C) och Kristin Jacobsson (C) till utbildningsnämnden för yttrande. Nämnden föreslår införa ett screeningprogram av barns och ungas psykiska hälsa i samband med elevhälsans ordinarie hälsokontroller, införa obligatoriskt erbjudande om samtal hos skolkurator för elever i årskurs sju och årligen redovisa det aggregerade utfallet av ovan nämnda screening och kuratorssamtal i årskurs sju som en del i redovisningen av Stockholmsenkäten.

Förvaltningen instämmer i motionärernas syn på vikten av att den samlade elevhälsan arbetar för tidig upptäckt av ohälsa och att stödåtgärder påbörjas skyndsamt. Därtill bedömer förvaltningen att det kontinuerliga arbete som pågår inom elevhälsan för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande uppfyller motionärernas vilja att i ett tidigt skede kunna fånga upp elever med psykisk ohälsa eller som är i riskzonen och sätta in stödåtgärder vid behov.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Claes Nyberg (C) och Kristin Jacobsson (C) om att införa screening för psykisk hälsa i grundskolan till utbildningsnämnden för yttrande.

Utbildningsnämnden föreslås införa ett screeningprogram av barns och ungas psykiska hälsa i samband med elevhälsans ordinarie hälsokontroller, och införa obligatoriskt erbjudande om samtal hos skolkurator för elever i årskurs sju. Motionärerna önskar se en årlig redovisning av det aggregerade utfallet av ovan nämnda screening och kuratorssamtal i årskurs sju som en del i redovisningen av Stockholmsenkäten. Förslaget syftar till att tidigt fånga upp elever som ligger i riskzonen för psykisk ohälsa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa tillsammans med grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 16 september 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 17 september 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Elevhälsans medicinska insats (EMI) arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Samtliga elever i grundskolan erbjuds strukturerade insatser enligt verksamhetens basprogram. I erbjudandet ingår skolläkarbesök tillsammans med vårdnadshavare i årskurs ett samt enskilda hälsobesök hos skolsköterska i årskurs fyra och åtta. Inför besöken tas hälsouppgifter in från vårdnadshavare. Eleverna erbjuds att fylla i digitala hälsoenkäter med frågor som rör psykosocial miljö, levnadsvanor och psykisk hälsa.

Hälsobesöken innefattar begränsade hälsokontroller och individuella hälsosamtal där elevens psykiska och fysiska mående lyfts. Under dessa samtal med skolsköterskan ges eleven möjlighet att diskutera sin hälsa och livssituation utifrån svaren i hälsoenkäten. Elever i psykosociala riskmiljöer som kan vara i behov av stödinsatser, i och utanför skolan, kan identifieras liksom faktorer som kan utgöra ett hinder för utveckling och lärande. I verksamheten finns en medvetenhet om vikten av att tidigt identifiera problem och symptom hos elever som kan innebära behov av särskilt stöd eller andra insatser.

Utöver basprogrammet har elever och vårdnadshavare möjlighet att på eget initiativ kontakta EMI och elevhälsans samtliga övriga professioner för att få råd, hjälp och stöd. När behov identifieras remitteras eleverna vidare för fortsatt handläggning inom hälso- och sjukvård.

EMI dokumenterar i datajournaler och statistisk bearbetning av oidentifierade hälsodata, bland annat hälsoenkäterna, ligger till

grund för utveckling av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet på skolan.

Skolkuratorns arbete på skolan är brett, uppsökande och relationsskapande. Alla elever erbjuds möjlighet att träffa skolkuratoren då eleven själv eller vårdnadshavaren önskar det. Kontakt med skolkuratoren kan också initieras av till exempel lärare eller skolsköterska som uppmärksammat att det kan finnas ett behov. En stor del av skolkuratorns arbete handlar om att vara ute i klasser och grupper för arbete med olika hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter som främjar elevernas psykosociala hälsa.

Skolkuratoren kan också bli konsulterad och handleda medarbetare på skolan kring frågor som handlar om psykosocialt mående på grupp- och individnivå för att förebygga olika typer av ohälsa hos elever.

Förvaltningen instämmer i motionärernas syn på vikten av att elevhälsan arbetar för tidig upptäckt av ohälsa och att stödåtgärder påbörjas skyndsamt. Därtill bedömer förvaltningen att det kontinuerliga arbete som pågår för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande uppfyller motionärernas önskan att i ett tidigt skede kunna fånga upp elever med psykisk ohälsa eller som är i riskzonen och sätta in stödåtgärder vid behov.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är ett svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdheten eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Anette Burman
Avdelningschef
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Motion om att införa screening för psykisk hälsa i grundskolan av Claes Nyberg (C) och Kristin Jacobsson (C)